

ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG TỚI MÔI TRƯỜNG SINH THÁI CỦA MỘT SỐ LOÀI THỰC VẬT NGOẠI LAI TẠI VIỆT NAM

Nguyễn Thị Oanh¹, Nguyễn Thị Tuyết², Trần Trung Thành¹,
Nguyễn Thị Thu Hằng¹, Nguyễn Văn Nghĩa¹

¹Viện Nghiên cứu Sinh thái và Môi trường rừng

²Trường Đại học Khoa học, Đại học Thái Nguyên

TÓM TẮT

Bài báo trình bày kết quả nghiên cứu bước đầu về tác động tới môi trường sinh thái của 4 loài Cỏ lào, Cúc liên chi, Sò đo cam và Keo giậu (đã được ban hành trong danh mục các loài sinh vật ngoại lai xâm hại và có nguy cơ xâm hại của Bộ Tài nguyên Môi trường (TNMT)). Kết quả nghiên cứu cho thấy, Cỏ lào và Cúc liên chi có tác động 2 mặt (tiêu cực, tích cực) tới tính chất lý hóa học của đất. Cụ thể, Cỏ lào làm giảm độ pH và nitơ tổng số của đất nhưng làm tăng độ ẩm và hàm lượng Mùn, photpho tổng số, kali tổng số. Chỉ số giá trị quan trọng của loài Cỏ lào đạt từ 70,4 - 91,2%. Độ phong phú đạt từ 9,2 - 12,1 cá thể/m². Cúc liên chi làm giảm độ ẩm của đất và làm tăng độ chua, hàm lượng tổng số của mùn, nitơ, photpho và kali trong đất. Chỉ số giá trị quan trọng của Cúc liên chi đạt từ 11,4 - 87,2%. Độ phong phú đạt từ 2,0 - 15,8 cá thể/m² tại các tỉnh nghiên cứu. Hai loài này ảnh hưởng đến môi trường sinh thái ở nước ta với mức nguy cơ trung bình và ít nguy hiểm. Sò đo cam làm giảm độ pH_{KCL}, độ ẩm khô kiệt, mùn tổng số, photpho tổng số và kali tổng số. Tuy nhiên Sò đo cam có thể làm cho hàm lượng nitơ tổng số cao hơn so với trong các mẫu đất đối chứng. Sò đo cam có khả năng tái sinh thấp, chưa xuất hiện trong rừng tự nhiên, ảnh hưởng đến môi trường sinh thái ở nước ta với mức nguy cơ rất thấp và mức độ xâm hại ít nguy hiểm. Keo giậu làm giảm độ pH; tăng độ ẩm, hàm lượng mùn tổng số, nitơ tổng số, photpho tổng số và kali tổng số cho đất. Chỉ số giá trị quan trọng đạt từ 15,0 - 22,1%. Độ phong phú đạt từ 6,1 - 11,7 cá thể/m² tại các tỉnh nghiên cứu, ảnh hưởng đến môi trường sinh thái ở nước ta với mức nguy cơ thấp và mức độ xâm hại là ít nguy hiểm.

Từ khóa: Ngoại lai, thực vật ngoại lai xâm hại, xâm hại

Assessing the impact on the ecological environment of some invasive and potentially invasive alien species in Vietnam

The paper presents the initial research results on the impact on the ecological environment (in particular, the physical and chemical properties of soil, indigenous species as well as biodiversity) of 4 species of *Chromolaena odorata*, *Parthenium hysterophorus*, *Spathodea campanulata*, *Leucaena leucocephala* (issued in the list of invasive and potentially invasive alien species of MONRE). The research results show that, *Chromolaena odorata* and *Parthenium hysterophorus* have two effects (negative, positive) on the physical and chemical properties of the soil. Specifically, *Chromolaena odorata* reduces soil acidity and total nitrogen but increases moisture and content of humus, total phosphorus, and total potassium. The Important value index is from 70 - 91%. Abundance reaches from 9.17 to 12.13 individual/m². *Parthenium hysterophorus* reduces soil pH_{KCL}, moisture and increases the total content of humus, nitrogen, phosphorus and potassium in the soil. The important value index

Keywords: Exotic plants, invasive, invasive alien species